

ON KLAUDIO GALLASTEGI, OLERKARI

Betiko lez da, gizaldiak zear, errian izan diran giza-seme aundiak gogora ekarri ta gorespenak egiñik aintzatzea. On Klaudio, geure egunotako aundia, ezta aaztua izango; artuko dau merezi daunari zer jakona. Egun batzuk dirala, San Anton eleizan, bera 40 urtean txauburu izan zan eleizan, bertako ta kanpoko ainbat eleiztar agintariakaz batean bertan zirala, apaiz jakintsu ta arimazaleari omenaldi maitekorra egin jakon.

Gertaera on ospatzean, Goi-Zubi kultur Alkartea ta San Anton orfeoia esku arturik, Juan Mari Uriarte gotzain ordeak, beste zazpi apaizek lagunduta, Eukaristia ospatu eban, itzaldian On Klaudioogan doai bi batez be nabarmenduaz: egi-zaletasuna eta urkoeganako maitetasun beroa. Meza ostean, agintariak eta erria elizpean, omenezko arrureskua egindakoan, Jose Mari Gorordo Bilboko alkateak, Jose Berlaf ek osoturiko irudia agertazo eban bilbotar guztien izenean. Bere itzak: "On Klaudiok bizi izaten jakin eban eriotzararte; bere burua eskintzen eta lan egiten". Eredu bikain bilbotar guztientzat.

Ogetamar urte gitxienez dira nik On Klaudio abadea ezagutu nebala. Abertzaleen mezaren baten, ziur asko. Geroztik, Bilbora joan oi nintzanetan, beti ezta be, astia neukanean, ikustaldi labur bat egiten neutson. Atxuri'ra orduko, atsegin jatan San Anton'go sakristian apaiz maitekor ari eskuak estutzea. Txeraz eta umore galantez artu oi ninduan beti. Euskal-lana zen gure geieneko autu-gaia: Jon Gotzon Etxebarria, olerkari ta irakasle zanak eta gaur be danak, antxe eukan bere liburuxkat antolatzeke tokia. Atsegiña zan aren izketal-dia, sekula amaitu eziña.

Geroago "Karmel"-erako eta "Olerti"-rako lantxoak bialtzen asi jatan, polito idatzita. Karmeldar aldizkari bi oneitan, eta "Zer"-en datoz On Klaudio'ren euskal lanak prosazkoak eta poesizkoak. Parrokiak asko lotzen ebe-larik be, artzen ebazan asti-uneak bere barruari, lumaz ekiñik, nasai-aldi bat emoteko.

Berebillaren antzean edo, eder jaku izan be barrua noizik-bein asazkaldi batez gozatzea. Ar-emon larría eskatzen jaku. Aitaren odola dakar semeak, eta ezin ukorik egin odolari, nobere buruarentzat kaltegarri litzaketa. Zoaz aurrerago ta ikus egizu: eleiz-gizon zara ta "erlejiño ta artearen artean" ez ete dogu berezko kate-

-ari bat? Begira barrura, begira atera ta ikus. Barruz, eder-sortzaille ez ete zaitugu? Eta kanpo-aldeetik, nainora so, ederrez blei-blei daukazu guztia. Begira, artista ez ete zarean... Ba al dakizu barru-kemenez ederra sortzen? Eta, bardin, inguruan dozun Jainkoak begituz ixuria jasoten? Bear bada ba-dakizu; orduan artista zara, ez izan ezpairik.

Eder-zale genduan On Klaudio. Zeregiñez gaiñezka aurkitzen zan parrokian eta gizartean... Ara ta ona, eder-billa beti, arima zaintzen, meza emoten, autor-tzen, irakasten; arimen on billa, grazia ereiten, itzez eta egitez onaren billa, eder billa. "Gorago!" iñoan aspertu barik, an eta emen ezkutu billa, espiritu atzetik, Jainkoaren billa, edertasunaren aurkiraiño eldu nairik.

Eta On Klaudio'k, ondoren, olerkiak eiote zitun, estrofa gartsuetan bere anima ona jarioka itxirik. Ari-mearen dardara dozu olerkia, adimenak eta biotzak opildua, barruko eragin samur gozoa, goizeko eguzkiak intz leuna ikutuz sentidu oi dauan poz-ñirñir ezkutu baizen xarmanta. Eta kanpokoa? Mundu atsegin zoragarri batez esiturik bizi arren, zenbat dira gizartean —miñetan diñot— mundu ortaz tautik ez dakienak. Lotsagarria egiaz. Eta Gurutzeko Juan deuna, Karmeldarra, zoratu ibilli oi zan aran eta ibarrak zear, Jainkoaren arnasa, lorratza ta bizitasuna antxe ikusi ta aurkitzen ebazalako. Mendia, itxas-egala, etxe bat, pertsona bat... Eta oneik ez dautzu ezer esaten? Zoaz eskolara ta ikasi... Zer gero? Zeure kautan eta ingurumari dirdaika daukazun "ederra".

Ikasi egizu, bai, ederra sortzen, ederra jasoten. Irakur ondorengo estrofa ta aapaldiok. Adi ta ikus zein zorrotz eta begiko adierazo daroan izadiko edertasuna. Artagan aldera joan da, Begoña'tik gora, goiz-berandu; maiatza aukeratu dau ibiltaldi bat egiteko: lore ilia, zuri ta urdin agertzen dira inguruak, lilluragarri. Aurrez aurre dau ikuspegi zabal bikaiña, Bolueta, Basauri, Galdako ezkerretik; eskumara biurtuz, Bilbo, Deustu, Barakaldo, ur eta urrin; mendiak berdetuz, Pagasarri ta urriñagoak, aundi ta txiki, konta-ezin alean.

Goratzago doa. Larra edatua ta ardiak bertan, tanta zuriak iduri. Or umetxo bat be, amagandik aldendua, bildots txiki bategaz olgetan. Zuri-zuria da bildotsa, eta triskalari dabil aurtxoaren biran maitekor. Barrua oso

zerbeldu jako olerkariari eta luma arturik, onela dau kanatzen:

"Lore il, argi-argi aurtengo lore il,
zelaiak urdin zuri begi atsegiñak;
bost urtedun umea, erruge garbia
zelai erdian dago, begiak urdiñak.

Bere inguru bildotsa zuri-zuri polit
triskalari ariña, da, pozez beterik;
umetxoarengana doa geldi-geldi:
errugea dalako ez dauka bildurrik."

Umetxoak musukatu dau bildotsa, ta onek, bere aldetik, umetxoa igurtzi miintxoaz, maite-txera zelan-bait erakutsiaz. Olerkariak bertatik:

"Beriala bi orreik biur dira lagun,
izketan asi dira, or zelan ikusi."

Ziur, oar alkarri dautsoen maite-miña. Jardun txan-beliñean darrai olerkariak:

"Umeak dirautsola: `Zein polita zaren!'
Bildotsak erantzuten, esanagaz 'be, be'..."

Umeak ondorengo: 'Amarik ba-dozu?'
—'Nik ba-dot ama ona, asko ni nau maite.'
Uste dau umetxoak bildots zuri-zurik
dakiala izketan, diñolako 'be, be...'
—'Or dator nire ama, ogi zurigaz:
emongo dautsut ataltxo bat zuri bere."

Asitakotik jarraituz poetak beste bertso batzuk ariltzen daukuz. Umea ta bildotsa zelai bat-berean, "erruge diranak lagun bereala" egiñik. Esakun zorrotza, adiñekoentzat:

"Ori da bide zuen nagusientzako,
biotz zintzoko izan, bakez biziteko."

Lurra obetu ta gaizkatu guraz gabiltz, esanez beintzat gogotsu. Miiñagaz on diñogu danok etxean eta kalean. Izan gaitez, bai, errubako ta zintzo. Or bide bakarra erria loturik dauken kateak eteteko.

Ots: jakin dagigun bizi izaten; iñoren onerako geure burua eskintzen, eta lan egiñez geure erria edertzen.

AITA ONAINDIA

ZER

ALDIZKARIA

- ILLEROKOA (MENSUAL)
- BIZKAIERAZ IDATZIA (EN BIZKAINO)
- ERRI-JAKINTZAREN GAIK (MATERIAS POPULARES)
- IRAKURGAI ERREZ-ERREZAK (LECTURA FACIL)
- ARAZO SAKONAK AZTERTUTA (ANALISIS DE TEMAS)

ARPIDETU ZAITE!

ZER
EUSKERAZALEAK

Colón de Larreátegui, 14- 2.º - BILBAO-1